

MEDLEMSBLAD

Nr. 158

September 2018

Lørdag 11. august ble årets Austmarka Marken avviklet i fint sommervær. Sterk vind, regn og strømbrudd i forkant gjorde det utrygt for hele arrangementet, men det ordnet seg med strøm og pent vær, så det ble en trivelig dag på Bygdetunet. Lørdag 22. september blir det igjen trafikk der med tøndag. Mer om arrangementene inne i bladet.

Innhold

Nytt fra laget	2
Telefonnett på Varaldskogen	10
Da kvinnfolka «ikke jobbet»	11
«Indian summer»	13
Konfirmanter 1968	15
Lars Eriksen Vastaberg	18
Vekkelsespredikanter	23
En jakttur	25
Skogfinske matretter	27
Godt sagt	30
Austmarka-nytt	31

Nytt fra laget

Nye medlemmer

Øyvind Aurbakken, Austmarka. Martha Rognhaug, Charlottenberg. Ingalill Lysen, Lundersæter. Kjell Berg Hansen, Austmarka. Lisemette Fagernes, Lillestrøm. Eli Seigerud, Lundersæter. Jon Helge Lindberg, Austmarka. Ole V. Sâtvedt, Kongsvinger.

Gaver til laget

Fra Randi og Roald Vestli: Morabjelle, sparebøsse med form som ei lita trekiste, gammelt strykejern, kaffekvern fra 1950-tallet, mateske av tre, skinnlue for motorsyklist, potetstapper, smøreske av tre, smørtrau, bismervekt, Jo-Bu Junior motorsag fra 1950-tallet, stor vannbeholder av kobber, gyngestol m/pledd, tøfler (gamle, men ubrukte), mangletre, bibel, sverd, bakstespade, skinnlue, heimelaget bærplukker, kaffebutt av never, skjerm til taklampe.

Fra Inga Britt Haugen: Tre flate og en djup tallerken pluss et fat. Dette er deler av et middagsservise som Alma og Anders Brunsell fikk da de giftet seg 1. februar 1909. (De var oldeforeldre til Inga Britt).

Fra Ivar Hansen: To store slektstavler i glass og ramme, den ene er i A-1-format og den andre i A-2. Begge tavlene følger slekta til Ivars to oldebarn Erika Marie og Elisa Sofie tilbake til og med alle tipp-tippoldeforeldre + greiner av Stenbråten-slekta helt til 1480. Slekta er oversiktlig ordnet og er illustrert med foto av en rekke av anenes bosteder. Tavlene kan ses på Arstun.

Fra Kari Johnsen: Krølltang fra 1930-tallet.

Fra Tor Kjærnsli: Gammelt krutthorn.

Til Orala har vi fått disse gavene:

Fra Martha Rognhaug: Sigd (gammel og nedslitt, men skarp), såkalt hankeskava med årstall 1782, den ble brukt til å skave tynn furubark som ble blandet i deigen til barkebrød.

Fra Ole Sâtvedt: Fem utestoler.

Fra Holt ungdomsskole: 95 stoler + seks små og to store bord.

Fra Håvard Wiker: Verktøyskap, seng, div. materialer, sju bord, 11 stoler, maleri.

Gaver til Austmarka Marken

Fra Anders Kolbjørnsrud: Tømmer til skjæring på Sjøviksaga.

Til utlodningen fikk vi gevinster fra: Joker Austmarka,

Kiwi Sundehjørnet, Skovly, Nye Sporten og Felleskjøpet.

Hjertelig takk for alle gavene.

Austmarka Marken i velkjent stil

Av Åge Sørmoen

Årets Marken lørdag 11. august ble møtt av en del utfordringer i forkant av arrangementet. Markensprogram og opplysninger var sendt inn til Glåmdalen, men ble ikke tatt inn i avisa. Et kraftig vindvær dagen før med nedblåste trær og strømbrydd skapte usikkerhet om det overhodet ble noe arrangement.

Heldigvis kom strømmen tilbake i den delen av bygda hvor Bygdetunet ligger, og det var mildt, oppholdsvær og nesten vindstille. Så vi kan også i år si at det ble et vellykket arrangement. Barna hadde sine tilbud med snekring av fuglekasser, ridning, dyreskue, barnas marked og godteri i kiosken. Ellers var saga i drift, flishøvelen gikk,

1950-tallsrommet var åpent, og i Bråstua satt Ingrid Sønsterudbråten ved vevstolen og Elisabeth Bang ved rokken.

Et populært innslag var rundt 30 veteranbiler som ble vist fram i all sin glans. Den oppsatte kølamila skulle ha vært tent til marken, men dette ble utsatt på grunn av brannfaren.

Selma (t. h.) og Nathea Johnsrud solgte brukte leker og utstyr for barn under årets Marken. Her sammen med kusina Ingeborg Larsen (t.v.).

Foto: Vidar Pedersen.

Markering av Austmarka-konflikten for 90 år siden

Ved kølamila var det stilt ut skogsredskap fra gamle dager. Mange kom i tanker om hvilket slit det var å være skogsarbeider. Ved ruinene etter Kiærsaga ble også dette brakt i minne ved å framføre et spill om skogsarbeiderkonflikten der Bjørg Aulie, Elisabeth (Bitten) Johansen og John Martin Øverby deltok. Sistnevnte fortalte om de organiserte arbeidernes kamp både mot arbeidsgivere og streikebrytere. Innimellom dette hadde Bjørg og Bitten noen scener der de framstilte nøden i hjemmene, konfrontasjonen mellom arbeiderne (ved Werner

Ekstrøm) og myndighetene (v/politimesteren i Kongsvinger) og til slutt da de organisertes rettigheter var sikret.

Markensarrangementet er en viktig inntektskilde for historielaget. Omsetningen på salget var rundt 85.000 kroner, noe mindre enn i fjor. Men vi regner med et overskudd på ca. 40.000 kroner.

En stor takk til alle som medvirket til at årets Austmarka Marken ble brakt vel i havn.

Tundag lørdag 22. september

Historielaget inviterer til tundag lørdag 22. september kl. 11 – 15. Enten du har noe å selge og/eller ønsker å gjøre en god handel, er du velkommen til å sette opp en bod på tunet denne dagen. Det er gratis!

Noe som er laget på kjøkkenet heime eller «snikkerboda», i hagen, eller også annet du vil andre skal få glede av ved en god handel.

Historielaget selger brødskiver med heimlaga hvitost eller prim. Brødet er selvfølgelig heimbaka. Du får også kjøpt kaffe og kringle.

I år serverer historielaget «kølbullar». Hva er det? Kom, se og smak!

Alle våre bygninger på tunet er åpne, inkludert rommet over snekkerhuset som er møblert i 50-talls stil.

Historielaget selger bøker, hefter, kart og medlemskap.

Vi selger nypoteter fra Orala.

Velkommen! Her blir det «heimtriveli». Er det noe du lurer på, ta kontakt med Rolf Amundsen, tlf. 993 95 700.

Høstaktiviteter

Vandring: Lørdag 15. september har Finnskogen Turistforening vandring fra Sikåa til Bygdetunet. Buss går fra Bygdetunet kl. 11.00. Denne vandringa er siste etappe på Finnskogrunden, og den er åpen for alle.

Temakveld: Tirsdag 30. oktober er det temakveld på Arstun med neverfletting på programmet, kl.19.00.

